

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

A STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL ADMINISTRATORS' COMPETENCY AND
ACADEMIC ADMINISTRATION IN SCHOOLS UNDER THE SAMUTPRAKAN SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

วัชรียา หล่มเพชร¹, ศักุทธิ์ ศิลาลัย²

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Watchareeya Lompetch¹, Khukrit Silalaiy²

Ramkhamhaeng University

Corresponding Author E-mail : 6714470097@rumail.ru.ac.th¹, khukrit@rumail.ru.ac.th²

(Received : March 28, 2026; Edit : April 16, 2026; accepted : April 20, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ 2) ศึกษาระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 333 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮน (Cohen, Manion, and Morrison, 2011) ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59) 2) การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง (r_{xy} = 0.840) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการ, ความสัมพันธ์, สมรรถนะผู้บริหาร

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the level of school administrators' competency under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office. 2) to study the academic administration of schools under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office. 3) to study the relationship between school administrators' competency and academic administration of schools under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office. The sample consisted of 333 participants in the academic year 2025, determined using Cohen's sample size table (Cohen, Manion, and Morrison, 2011) with multi-stage random sampling. The research instrument was a questionnaire on the relationship between school administrators' competency and academic administration of schools under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office, with a reliability coefficient of 0.991. The statistical methods employed were mean, standard deviation, and Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient (r_{xy}). The research findings were as follows: 1) The overall and each aspect of school administrators' competency under the Secondary Educational Service Area Office were at the highest level ($\bar{x} = 4.59$). 2) The overall and each aspect of academic administration of schools under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office were at the highest level ($\bar{x} = 4.62$). 3) School administrators' competency and academic administration of schools under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office were found to have a highly positive relationship ($r_{xy} = 0.840$) with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Academic Administration, Administrators' Competency, Relationship

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตามความก้าวหน้าทางวิชาการ เทคโนโลยี และบริบทของสังคมในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาและยกระดับคุณภาพอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในด้านการบริหาร วิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างยั่งยืน การบริหารวิชาการที่มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้นำทางวิชาการที่มีสมรรถนะทั้งด้านวิสัยทัศน์ความสามารถในการบริหารจัดการ ความสามารถในการนิเทศ ติดตาม และส่งเสริมครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) 2553 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษามีการแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย ซึ่งการบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ เป็นส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้ตามจุดหมายของหลักสูตร

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนความสามารถในการนำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยสมรรถนะดังกล่าวครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความสามารถในการวางแผน การสื่อสาร การตัดสินใจเชิงนโยบาย ตลอดจนความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ ซึ่งแนวคิดเรื่องสมรรถนะมีพื้นฐานมาจากนักวิชาการสำคัญ McClelland (1973) เสนอว่า สมรรถนะคือคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน Boyatzis (1982) ที่เน้นความเชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะกับผลการปฏิบัติงานจริง นอกจากนี้ ก.ค.ศ. (2559) ยังได้กำหนดกรอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การนำองค์กร การบริหารจัดการ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคลากร และคุณธรรมจริยธรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2568 ภายใต้หลักการสำคัญ 10 มิติการขับเคลื่อน 25 นโยบายการบริหารจัดการสู่มาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 มิติที่ 7 ความก้าวหน้า (Advance) ข้อที่ 19 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ สมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งรวมถึงทักษะอื่นที่จำเป็น โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับ ติดตาม และส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ, 2568)

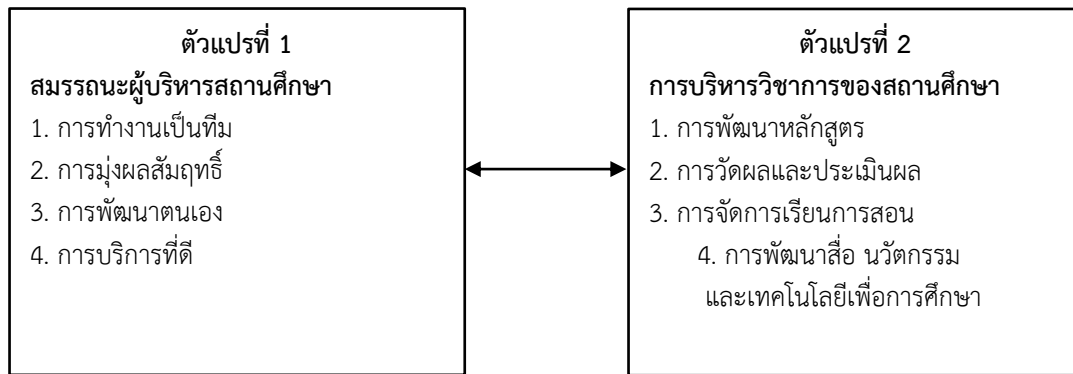
ดังนั้นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญ เนื่องจากจะช่วยให้ทราบถึงแนวโน้มความเชื่อมโยง และประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนา ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพของผู้บริหาร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบ ทฤษฎี และแนวคิดของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบที่มีความสอดคล้องกัน ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาตนเอง และการบริการที่ดี สำหรับองค์ประกอบของการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบที่มีความสอดคล้องกัน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ อยู่ในระดับดี
2. การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ อยู่ในระดับดี
3. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2568 จากสถานศึกษา จำนวนทั้งหมด 25 โรงเรียน จำนวน 2,398 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2568 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ (Cohen, 1988) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 333 คน และทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างจำนวนประชากรของครูทั้งหมดกับจำนวนประชากรในแต่ละขนาดสถานศึกษา จำนวน 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง และขนาดเล็ก แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวนครู (กลุ่มตัวอย่าง)
ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 1,680 คน ขึ้นไป)	291
ขนาดใหญ่ (นักเรียน 720 - 1,679 คน)	33
ขนาดกลางและขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 719 คน)	9
รวมทั้งหมด 3 ขนาดสถานศึกษา	333

ตัวแปร

1. ตัวแปรที่ 1 ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาตนเอง และการบริการที่ดี
2. ตัวแปรที่ 2 ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการบริการที่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า ตำรา เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
2. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ทำการศึกษา
3. นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยและข้อคำถามเกี่ยวกับหัวข้อวิจัย โดยในแต่ละข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
4. นำเครื่องมือที่พัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา ความตรงเชิงเนื้อหาและสำนวนภาษาให้มีความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นปรับปรุง แบบสอบถามตามคำแนะนำเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

5.1 ดร. ศุภกร เมฆขยาย ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

5.2 นางสาวเพชรณภัค นามแสงผา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา

5.3 นางอรุณรัตน์ ขวณ้อย รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษา

พัฒนาการ

5.4 ดร. พิชราภรณ์ ธรรมมา รองผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนบ้านสวน (จันทนุสรณ์)

5.5 นายวิสูตร เดชเมือง ศึกษาานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาศรีดิษฐ์ เขต 1

พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามจากนิยามศัพท์เฉพาะ หลังจากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (Rovinelli and Hambleton, 1977) โดยกำหนดคะแนนไว้ ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

จากนั้นนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ในแต่ละข้อมารวมกัน เพื่อหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ที่ 0.6-1.0

6. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าระหว่าง 0.6-1.0 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบ

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน จากนั้นนำมา วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) มีค่าอำนาจจำแนกพิจารณาข้อคำถามที่ได้ค่าตั้งแต่ 0.4 ขึ้นไป และวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.991

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ผ่าน Google Forms เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยประสานขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 333 คน

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) ไปยังครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ได้จำแนกสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. การทำงานเป็นทีม 2. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 3. การพัฒนาตนเอง และ 4. การบริการที่ดี เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ (Best and Kahn. 1993 P. 246-250)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ได้จำแนก การบริหารวิชาการ ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. การพัฒนาหลักสูตร 2. การวัดผลและประเมินผล 3. การจัดการเรียนการสอน และ 4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ (Best and Kahn. 1993 P. 246-250)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การบริหารวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การบริหารวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การบริหารวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การบริหารวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การบริหารวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient : r_{xy}) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Hinkle, William & Stephen, 1998 P. 118) ดังนี้

- 0.91 - 1.00 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
 0.71 - 0.90 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
 0.51 - 0.70 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
 0.31 - 0.50 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
 0.00 - 0.30 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวม

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของครู			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1 การทำงานเป็นทีม	4.61	0.506	มากที่สุด	2
2 การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.57	0.522	มากที่สุด	4
3 การพัฒนาตนเอง	4.58	0.508	มากที่สุด	3
4 การบริการที่ดี	4.61	0.467	มากที่สุด	1
รวม	4.59	0.456	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวม

การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของครู			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1 การพัฒนาหลักสูตร	4.62	0.503	มากที่สุด	2
2 การวัดผลและประเมินผล	4.59	0.515	มากที่สุด	4
3 การจัดการเรียนการสอน	4.64	0.466	มากที่สุด	1
4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.61	0.489	มากที่สุด	3
รวม	4.62	0.441	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผล

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตารางที่ 4-ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

สมรรถนะ ผู้บริหารสถานศึกษา	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{tot}
X ₁	.628**	.633**	.721**	.684**	.745**
X ₂	.622**	.624**	.708**	.670**	.734**
X ₃	.680**	.689**	.714**	.729**	.787**
X ₄	.713**	.714**	.720**	.719**	.803**
X _{tot}	.723**	.728**	.785**	.768**	.840**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.840$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริการที่ที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ระดับสูง ($r_{x4y} = 0.803$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเองมีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ระดับสูง ($r_{x3y} = 0.787$) ด้านการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ระดับสูง ($r_{x1y} = 0.745$) และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ระดับสูง ($r_{x2y} = 0.734$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีและภาวะผู้นำ สามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ รวมทั้งพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าสมรรถนะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก พัฒนา และประเมินบุคลากร เพื่อสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งล้วนมีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลและองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับ อุดลศักดิ์ ทองคำ (2566, หน้า 21) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหาร ในยุคปัจจุบันต้องมีบทบาทในการบริหารจัดการ และมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นอย่างดี ต้องรู้ถึงเทคนิคในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ รัชนิกร แสงสว่าง (2564, หน้า 37) กล่าวว่าสมรรถนะมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากร บุคคลขององค์กร องค์กรทุกแห่งจึงต้องมีวิธีวัดหรือประเมินสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานด้วย ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน ใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ฝึกอบรมแก่พนักงานในองค์กร เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการของ องค์กรอย่างแท้จริง สมรรถนะมีบทบาทและมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กร ทุกประเภท เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีมจะทำให้เกิด การพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา สมรรถนะให้เกิดขึ้นในบุคคลและองค์กร จึงเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาจากการปฏิบัติงานที่มีเป้าหมายหลัก ในการพัฒนาสมรรถนะหรือการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร นั่นคือ สมรรถนะเป็นการคัดเลือก บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถได้เหมาะสมกับองค์กร มีการพัฒนาอบรมแก่พนักงานใน องค์กรให้เปลี่ยนแปลงตามภาวะการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะของตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยในการประเมินผลงานกับเป้าหมายตามตัวชี้วัดหลักของสมรรถนะนั้น สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ รัชนิกร แสงสว่าง (2564) ศึกษาเรื่องการศึกษาศมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกรินทร์ เขียวโปล่ (2564) ศึกษา

เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ดำเนินการบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกด้านซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ กระจายอำนาจการบริหารอย่างชัดเจน และทำหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการที่สามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้การทำงานด้านวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่เพียงพอในการจัดสรรงานและทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ทิมพิกา โยธา (2566, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและผู้บริหารต้องกระจายอำนาจในการบริหารวิชาการไว้อย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถปฏิบัติงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับ กานต์สินี แสนใจามวรภัทร์ (2565, หน้า 34) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ เพื่อให้สามารถจัดสรร ปริมาณงานและทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักและตัวบ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ปิยะนันท์ ว่องพัฒน์วงศ์ (2566) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญธร คงนิม (2566) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน คือ สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับ รัชนิกร แสงสว่าง (2564, หน้า 37) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากร บุคคลขององค์กร องค์กรทุกแห่งจึงต้องมีวิสัยทัศน์หรือประเมิณสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานด้วย ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน ใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ฝึกอบรมแก่พนักงานในองค์กร เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการของ องค์กรอย่างแท้จริง สมรรถนะมีบทบาทและมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กร ทุกประเภท เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีมจะทำให้เกิด การพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา สมรรถนะให้เกิดขึ้นในบุคคลและองค์กร จึงเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาจากการปฏิบัติงานที่มีเป้าหมายหลัก ในการพัฒนาสมรรถนะหรือการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร นั่นคือ สมรรถนะเป็นการคัดเลือก บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถได้เหมาะสมกับองค์กร มีการพัฒนาอบรมแก่พนักงานใน องค์กรให้เปลี่ยนแปลงตามภาวะการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะของตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยในการประเมินผลงานกับเป้าหมายตามตัวชี้วัดหลักของสมรรถนะนั้น สอดคล้องกับ ภัคจิรา ผาทอง (2563, หน้า 16) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญ ต่อบุคลากรและองค์กร เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น หากองค์กรใดมีผู้ที่มีสมรรถนะ องค์กรนั้นย่อมเป็น องค์กรที่มีสมรรถนะไปด้วย ซึ่งส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นสมรรถนะจึงมีความสำคัญตั้งแต่การคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน การจัดวางบุคคลตามตำแหน่ง และการมอบหมายภาระงาน การวางแผนพัฒนา ประเมินการปฏิบัติงาน ฯลฯ ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่บุคลากรและองค์กร เป็นหลักสำคัญที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าบุคลากรและองค์กรนั้นสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ปริญธร คงนิม (2566) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

มัธยมศึกษาพหุทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะนันท์ ว่องพัฒน์วงศ์ (2566) ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ด้านสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยเน้นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและสังคมโลก ควรมีการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการ การคิดเชิงกลยุทธ์ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและนโยบายการศึกษา

2) ด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สถานศึกษาควรเน้นการวางแผนและพัฒนาระบบงานวิชาการให้มีความเป็นระบบและสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและบริบทของท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการใช้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนสร้างระบบการวัดผลและประเมินผลที่มีมาตรฐาน โปร่งใส และสะท้อนคุณภาพการเรียนรู้อย่างแท้จริง รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนางานวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพและบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและนโยบายการศึกษา

3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา กล่าวคือ ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จะสามารถกำหนดนโยบาย วางแผน และจัดระบบงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถสร้างแรงบันดาลใจและสนับสนุนครูในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน สมรรถนะที่เข้มแข็งของผู้บริหารยังช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้การบริหารวิชาการมีความเป็นระบบ มีคุณภาพ และบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและนโยบายการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารงานบุคลากร การบริหารงบประมาณ หรือการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงลึก (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์หรือการสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สะท้อนมุมมอง ประสบการณ์ และปัญหาที่แท้จริงของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กานต์สินี แสนใจงามวรภัทร์. (2565). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของวิทยาลัยใน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี ตามแนวคิดทักษะการทำงาน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงไกร แสนสุข. (2564). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชนาธิป อัครนรากุล. (2564). แนวทางการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษ ที่ 21 ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา โรงเรียนเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชลลดา หนูนิลปลอดดี. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับการบริหาร วิชาการของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ทิมพิกา โยธา. (2566). การบริหารวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณัฐพงษ์ เกรียงไกรวงศ์. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเลย ตามแนวคิด การเรียนรู้ที่ ส่งเสริม ศักยภาพเฉพาะบุคคล. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เตชินี สุขสำราญ. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสภวิทยาเขตสุวรรณภูมิ ปราณการ ตาม แนวคิดคุณลักษณะผู้ประกอบการทางสังคม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญมน นวลโฉม. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิด คุณลักษณะ การคิดเชิงบวกของผู้เรียน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย แสนดวง. (2565). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดชลบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปริญญ์ คณิม. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิยะนัธ ว่องพัฒน์วงศ์. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พลวัฒน์ แสนดี. (2566). แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- พวงจินดา แดนพิมาย. (2566). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับ ผู้บริหารสตรี ระดับ ประถมศึกษาใน จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พีรพงษ์ สิงห์สุขสวัสดิ์. (2566). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี.
- ภาคจิรา ผาทอง. (2563). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เมธาวีร์ ยาวงษ์. (2563). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทางานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. มหาวิทยาลัยธนบุรี.
- ระบบบริการข้อมูลกลางภาครัฐ. BIGDATA.สพม.สป. [Online]. Available : <https://bigdata.sesaosp.go.th/index.php>. 2568 เมษายน 12.
- รัชนิกร แสงสว่าง. (2564). การศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศุภา อังกาบฐานะ. (2565). แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาหนทบุรี ตามแนวคิดผู้มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ บันโนะ. (2565). นวัตกรรมการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิด สมรรถนะภาวะ ผู้นำด้านความยั่งยืนของนักเรียน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดุลศักดิ์ ทองคำ. (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดสกลนคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เอกรินทร์ เขียวโปล์. (2564). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.